

Notat om den interne forretningsgang vedr. håndtering af magtanvendelser på det sociale område

Magtanvendelser på sociale og socialpsykiatriske tilbud

Notatet indeholder en række principper og grundregler for håndtering af magtanvendelsessager. I notatet beskrives arbejdsgange og kompetencefordelinger mellem tilbud, driftsorganisation og kommuner, ligesom orienteringen af det politiske niveau beskrives.

Dato: 11. december 2007

Sagsbehandler: Lone Ring Madsen

Tel. +45 87 28 40 18

Lone.Ring@ps.rm.dk

Tabel 1 nedenfor opsummerer den i notatet beskrevne opgavefordeling.

Sagsnr.: 1-30-153-06-V

Side 1

Tabel 1: Opgavefordeling i forbindelse med magtanvendelser

Afdeling/enhed	Opgave
De sociale og socialpsykiatriske tilbud	▪ Registrering, indberetning samt indstilling om magtanvendelser.
Driftsafdelingerne	▪ Behandling af indberetninger. ▪ Løbende faglig og personalemæssig opfølgning i forhold til egne tilbud (evt. inddragelse af HR og tilsynet) ▪ Samarbejde med kommunen. ▪ Opgørelse af omfanget af magtanvendelser, udarbejdelse af kommentarer m.m. ▪ Bidrage til orienteringen af den strategiske ledelsesgruppe og det politiske niveau.
Psykiatri- og Socialstaben	▪ Følge lovgivningen på området. ▪ Revidere vejledninger og andet informationsmateriale. ▪ Undervisning, rådgivning og vejledning. ▪ Koordinere den årlige orientering af den strategiske ledelsesgruppe og det politiske niveau.
Den strategiske ledelsesgruppe	▪ Orienteres årligt om omfang, udvikling m.m. i magtanvendelser. ▪ Drøfte evt. samlede tiltag i forbindelse med magtanvendelser.

Det politiske niveau	▪ Orienteres årligt om omfang, udvikling m.m. i magtanvendelser.
----------------------	--

Al magtanvendelse i regionale tilbud skal registreres og indberettes til kommunen, jf. lovgivningen på området.

På børne- og ungeområdet er det lovfæstet at indberetningerne også sendes til regionen, mens det på voksenområdet ikke er et lovkrav. I Region Midtjylland sendes indberetningerne også til regionen på voksenområdet, idet det er et led i varetagelsen af driftsafdelingernes almindelige driftsansvar omhandlende opfølgning på tilbuddets virksomhed.

Tilbuddenes opgave

Registreringen sker på tilbuddene. På voksenområdet er det som udgangspunkt også de regionale tilbud, der udarbejder indstilling til kommunen om tidsbegrænset godkendelse til iværksættelse af lovligt iværksatte foranstaltninger (alarm- og pejlesystemer, tilbageholdelse i boligen samt anvendelse af beskyttelsesmidler efter servicelovens §§ 125, 127, 128). Det er kommunen, der træffer afgørelse om den enkelte borger.

I regionen sker indberetningen af registreringen og orienteringen om de til kommunen fremsendte indstillinger til den driftsafdeling, som det givne tilbud organisatorisk hører under. Dvs. at det er Voksensocial, Distrikterne Øst, Vest og Syd og Børn samt Unge og Specialrådgivning, der modtager indberetningen fra tilbuddene.

Driftsafdelingens opgave

Driftsafdelingen skal følge udviklingen på egne tilbud. Såfremt driftsafdelingen har bemærkninger til det modtagne indledes straks en dialog med forstanderen på det pågældende tilbud.

Reaktioner på uforholdsmæssigt mange magtanvendelser eller andre forhold, der kræver handling på kort og/eller langt sigt, skal ikke afvente orienteringen af ledelsesniveau og politisk niveau.

Driftsledelsen vurderer om der med afsæt i den almindelige driftsmæssige opfølgning er behov for, at Region Midtjyllands tilsynsmedarbejdere orienteres med henblik på at tilsynsmedarbejderne er specielt opmærksomme herpå i kommende tilsyn. Det understreges, at magtanvendelse generelt er et opmærksomhedspunkt i arbejdet med tilsyn.

Kommunen har ansvaret for at behandle sager vedr. magtanvendelse overfor en borger¹. Driftsafdelingen i Region Midtjylland behandler de indkomne indberetninger med fokus på den faglige, personalemæssige del af magtanvendelsen. Dette indebærer dels faglig opfølgning på hændelsen i forhold til indsatsen overfor borgerne, dels at driftsafdelingen og tilbuddets forstander samarbejder om den faglige og personlige opfølgning på hændelsen overfor den medarbejder, som har iværksat magtanvendelsen.

Region Midtjyllands HR inddrages såfremt der opstår en egentlig personalesag som følge af en magtanvendelse. HR kan endvidere bidrage med rådgivning og vejledning.

¹ På voksenområdet ligger godkendelsen af akut fastholdelse mv. (efter servicelovens § 126, stk. 1) dog hos driftsherren – i dette tilfælde Region Midtjylland.

Driftsafdelingernes opgave i forhold til orienteringen af ledelsesniveauet og det politiske niveau er at opføre iværksatte magtanvendelser samt bearbejde oplysningerne. Heri ligger udarbejdelsen af en kommentar til omfanget og udviklingen i magtanvendelser på de tilbud, som organisatorisk hører under det givne område.

I bearbejdningen og den efterfølgende udarbejdelse af sagsfremstillingen er der stor opmærksomhed omkring driftsafdelingernes skriftlige kommentarer til udviklingen, idet talmateriale alene kan give et ikke-retvisende billede af de egentlige forhold vedr. magtanvendelser. Det skyldes bl.a., at antallet af magtanvendelser ofte er knyttet meget nært til specifikke brugere eller typer af tilbud. Som omtalt tidligere kan talmaterialet på voksenområdet endvidere blive påvirket af, at magtanvendelser, der har karakter af at være 'forhåndsgodkendte' foranstaltninger bliver registreret som akut fastholdelse mv. (efter SEL § 126, stk. 1) grundet forsinket sagsbehandling i kommunen.

Det er vigtigt, at der opbygges en sagsgang og en kultur omkring opgaven med magtanvendelse, der sikrer intern læring og erfaringsudveksling på tværs af tilbud og på tværs af de faglige, administrative funktioner. Fra politisk side er der endvidere udtrykt ønske om, at også de "positive" historier om magtanvendelse bliver fortalt. Derfor indgår der i driftsafdelingernes opgave med at bearbejde oplysningerne om magtanvendelser også - i det omfang det er muligt - beskrivelser af og eksempler på situationer, hvor det er lykkedes at begrænse omfanget af magtanvendelser samt beskrivelser og eksempler på tiltag, der skal understøtte arbejdet med at begrænse magtanvendelser.

Endvidere er det aftalt, at der i første halvdel af 2008 afholdes en temadag for alle områdets tilbud, hvor magtanvendelse sættes på dagsordenen.

Psykiatri- og Socialstabens opgave

Psykiatri- og Socialstaben har generelt til opgave at følge udviklingen i lovgivningen på området og orientere om ændringer ved at revidere vejledninger og andet informationsmateriale i samarbejde med driftsafdelingerne.

Såfremt driftsafdelingen finder behov herfor kan Psykiatri- og Socialstaben endvidere afholde undervisningsforløb vedr. magtanvendelse for medarbejdere på de sociale og socialpsykiatriske tilbud. Endvidere kan der hentes generel rådgivning og vejledning vedr. emnet, hvis driftsafdelingen har behov herfor.

Psykiatri- og Socialstaben har endvidere den koordinerende rolle i forhold til at samle oplysninger fra driftsafdelingerne til den sagsfremstilling, der orienterer den strategiske ledelsesgruppe og det politiske niveau. Det er ligeledes Psykiatri- og Socialstaben, der udarbejder selve sagsfremstillingen.

I udarbejdelsen af sagsfremstillingen er Psykiatri- og Socialstaben i dialog med driftsafdelingerne, jf. de opmærksomhedspunkter i fremstillingen af oplysningerne, som er nævnt ovenfor under 'driftsafdelingens opgave'.

Først den strategiske ledelsesgruppe og dernæst det politiske niveau orienteres årligt om magtanvendelser. Driftsafdelingernes opgørelser skal dog ske kvartalsvist, da det giver mulighed for at følge udviklingen over tid.